

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

25.03.2025. Nr. 1-8/10

**Latvijas Republikas Saeimas
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai**
izglitibas.kulturas.komisija@saeima.lv

Par likumprojektu “Grozījumi Izglītības likumā” (Nr. 865/Lp14)

Pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 65.² panta 3. punktā noteikto tiesībsarga kompetenci iesniegt priekšlikumus, kas veicina bērnu tiesību ievērošanu, aicinu:

- 1) nevirzīt tālākai izskatīšanai likumprojektu daļā par tālmācības kā izglītības ieguves formas pieejamības ierobežošanu pamatizglītības pakāpē, līdz tiks saņemts izglītības un psiholoģijas zinātnes pētnieku akadēmiskais viedoklis, ko Komisija pieprasījusi¹, lai identificētu vecumposmus, kuros tālmācība varētu būt pedagoģiski un psiholoģiski pamatota un atbilstoša bērna labākajām interesēm. Tālmācībā izglītojamais izglītības programmas saturu apgūst patstāvīgi individuālā veidā, līdz ar to ir būtiski noteikt vecumu, no kura būtu pieļaujams īstenot patstāvīgu mācīšanos. Tiesībsarga ieskatā nepilngadīgiem izglītojamiem pamatizglītības pakāpē tālmācība kā izglītības ieguves forma ir saglabājama, ievērojot Ministru kabineta noteiktos nosacījumus un kārtību, kādā izglītības programma īstenojama tālmācībā;
- 2) papildināt likumprojektu ar termina “izglītība ģimenē” skaidrojumu Izglītības likuma 1. pantā. Izglītības likuma 1. pantā ir skaidrotas 8. panta pirmajā daļā noteiktās izglītības ieguves formas, izņemot izglītību ģimenē.

¹ Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas 20.03.2025. vēstule Nr. 111.9/5-14-14/25 “Par viedokļa sniegšanu” Latvijas Universitātes Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātes dekānei Lindai Danielai.

Izglītību ģimenē kā izglītības ieguves formu regulē Ministru kabineta 11.01.2022. noteikumu Nr. 11 "Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības programmās un atskaitīti no tām, kā arī obligātās prasības izglītojamo pārceļšanai nākamajā klasē" 12. punkts, kas noteic, ka, pamatojoties uz vecāka iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs ir tiesīgs ar rīkojumu uz vienu mācību gadu noteikt, ka pamatizglītības pirmā posma² izglītības programmu, izņemot speciālo pamatizglītību, izglītojamais apgūst ģimenē un ka par to ir atbildīgi viņa vecāki, ja iesniegumam pievieno ģimenes ārsta vai ārstējošā ārsta izsniegtu izziņu par izglītojamā veselības stāvokli vai klīniskā un veselības psihologa izsniegtu atzinumu par izglītojamā psiholoģisko stāvokli, kura dēļ izglītojamam ir nepieciešams attiecīgās pamatizglītības programmas daļas mācību saturu apgūt ģimenē.

Ar cieņu

tiesībsarga vietniece

Ineta Piļāne

² Saskaņā ar Vispārējās izglītības 30. panta (2¹) daļu pamatizglītības pirmā posma izglītības programmu īsteno no 1. klases līdz 6. klasei.